

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

14 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte - Ursache Petru,

Judecători - Timofti Vladimir și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Chilinciuc Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 ianuarie 2017, în cauza penală privindu-l pe

Chilinciuc Andrei Xxxxxx, născut la xxxxxxxxxx
xxxxx, originar și domiciliat în xxxxxxxxxxxxxxxx,
xxxxxxxxxxxxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 06.07.2016 – 10.10.2016 (prima instanță);
2. 07.11.2016 - 18.01.2017 (instanța de apel);
3. 13.03.2017 - 14.06.2017 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătorei Ungheni din 10 octombrie 2016, pronunțată în baza prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, Chilinciuc Andrei a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 152 alin. (1) Cod penal la 150 ore de muncă neremunerată în folosul comunității.

Acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Canțir Gheorghe a fost admisă parțial cu încasarea din contul lui Chilinciuc Andrei în beneficiul lui Canțir Gheorghe a prejudiciului moral în mărime de 5000 lei și a cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 1700 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond, *in fapt*, a constatat că Chilinciuc Andrei, la 09 mai 2016, aproximativ la ora 15.00, pe o stradă din satul Morenii

Vechi, raionul Ungheni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict apărut spontan, i-a aplicat cet. Canțir Gheorghe, o lovitură cu pumnul în regiunea pieptului de la care ultimul a căzut jos, după care i-a mai aplicat mai multe lovituri cu pumnii și picioarele peste corp, provocându-i ultimului, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 126 din 15.06.2016, leziuni sub formă de traumă închisă a cutiei toracice cu fractura coastelor 8.9.10 pe stînga linia omoplatului, care se califică ca vătămare corporală medie cu dereglarea sănătății de lungă durată.

Pe baza stării de fapt expuse mai sus, confirmată de probele administrate, instanța a reținut că, *în drept*, faptele inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 152 alin. (1) Cod penal – după indicii calificativi: *vătămarea intenționată medie a integrității corporale sau a sănătății, care nu este periculoasă pentru viață și nu a provocat urmările prevăzute la art. 151, dar care a fost urmată fie de dereglarea îndelungată a sănătății, fie de o pierdere considerabilă și stabilă a mai puțin de o treime din capacitatea de muncă.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel avocatul Țurcanu Tudor în interesele părții vătămate Canțir Gheorghe, care a solicitat casarea parțială a acesteia, în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărîri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care să fie admisă integral acțiunea civilă înaintată de Canțir Gheorghe.

În motivarea apelului a invocat că integritatea fizică a persoanei este un atribut esențial și un drept fundamental al persoanei, care în caz de orice vătămare corporală poate pretinde o compensație bănească sau de altă natură atît prin sistemul asigurărilor sociale cît și prin repararea prejudiciului cauzat prin vătămare a integrității corporale sau prin altă vătămare a sănătății.

Apelantul a făcut referire la prevederile art. 1398 alin. (1), 1418 alin. (1), 1422, 1423 Cod civil și a menționat că, suferința psihologică constă în faptul, că Canțir Gheorghe este o persoană cu o vîrstă înaintată, fiindu-i lezată imaginea în localitate în care locuiește ca urmare a acțiunilor ilegale a inculpatului privind vătămarea integrității corporale, la fel partea vătămată a fost internat în instituția medicală pentru reabilitare, fapt ce i-a creat incomodități, dureri fizice și psihologice.

La fel, a invocat că partea vătămată a fost traumată pentru toată viața, nu este capabilă de a efectua lucru fizic, fiind nevoit de a solicita ajutorul altor persoane, fapt ce îl face de a se simți intimidat permanent.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 ianuarie 2017, apelul declarat a fost admis, fiind casată parțial sentința, în latura civilă, și pronunțată în această parte o nouă hotărîre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Canțir Gheorghe a fost admisă parțial în latura prejudiciului moral cu încasarea din contul lui Chilinciuc Andrei în beneficiul lui Canțir Gheorghe a prejudiciului moral în sumă de 15000 lei.

În rest, celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute fără modificări.

5. La pronunțarea deciziei, instanța de apel a reținut că prima instanță, constatând ca fiind dovedită fapta penală comisă de către inculpat și ținând cont de prevederile art. 61, 67 alin. (4), 75 Cod penal, i-a stabilit inculpatului Chilinciuc Andrei pedeapsa în limitele legale ale sancțiunii prevăzute la art. 152 alin. (1) Cod penal și corect stabilindu-i acestuia pedeapsa prin prisma art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Referitor la soluționarea acțiunii civile instanța de apel a menționat că în conformitate cu prevederile art. 219 alin. (4) Cod penal, la evaluarea cuantumului despăgubirilor materiale ale prejudiciului moral, instanța de judecată ia în considerare suferințele fizice ale victimei, prejudiciul agrement sau estetic, pierderea speranței în viață, pierderea onoarei prin defăimare, suferințele psihice provocate de decesul rudelor apropiate etc.

Potrivit prevederilor art. 1422 alin. (2) Cod civil, prejudiciu moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial.

La rândul său, art. 1423 alin. (1) Cod civil prevede că mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate.

Raportând această concluzie la normele citate mai sus, instanța de apel a statuat că suma de 5 000 lei încasată de instanța de fond este prea mică, pe când suma de 15 000 lei este o despăgubire echitabilă pentru daunele morale cauzate în funcție de gravitatea suferințelor cauzate.

În acest sens, instanța de apel a considerat necesar de a acorda cu titlu de prejudiciu moral suma de 15 000 lei, care necesită să fie încasată din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate.

6. Împotriva deciziei a declarat recurs ordinar inculpatul, care invocând temeii pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicită casarea acesteia, cu menținerea sentinței.

În motivarea cerințelor sale recurentul indică următoarele:

- nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond;
- nu au fost dovedite circumstanțele considerate ca fiind stabilite;
- au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material;
- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivului hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța

a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- instanța de apel neîntemeiat a majorat cuantumul prejudiciului moral, având în vedere că nu au fost prezentate probe care ar confirma această poziție.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului declarat de inculpat, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

8. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent. Prin urmare, recursul este declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat, atunci când titularul acestuia invocă în cerere temeiuri care în mod evident nu sunt subsecvente circumstanțelor cauzei, sau când argumentele formulate de recurent sunt nefondate.

La caz, reieșind din criticele expuse de recurent se constată că, în esență, acesta nu este de acord cu faptul că instanța de apel a majorat cuantumul prejudiciului moral.

În același timp, instanța de recurs constată că, recurentul este de acord cu starea de fapt stabilită de instanțele inferioare, precum și cu încadrarea juridică a acțiunilor reținute în sarcina inculpatului Chilinciuc Andrei, respectiv în această parte instanța de recurs nu se va expune.

Verificând actele cauzei, în raport cu criticele punctate în cererea de recurs, Colegiul penal ajunge la concluzia că la judecarea apelului instanța a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție corectă, care este argumentată și corespunzătoare circumstanțelor de fapt și de drept stabilite în speța dată.

Respectiv, având în vedere esența încălcării invocate de recurent, la cele consemnate în decizia instanței de apel, Colegiul penal menționează că, potrivit art. 23 alin. (2) Cod de procedură penală, victima unei fapte, care constituie componentă de infracțiune, este în drept să ceară, în condițiile legii procesual-penale, pornirea

unei cauze penale, să participe la procesul penal în calitate de parte vătămată și să-i fie reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

Exercitarea acțiunii civile depinde de voința părții vătămate, care consideră că a suferit un prejudiciu în urma infracțiunii comise de inculpat. Art. 219 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că acțiunea civilă în procesul penal poate fi intentată la cererea persoanelor fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale, morale sau, după caz, le-a fost adusă daună reputației profesionale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia.

În cazul în care partea vătămată a fost recunoscută ca parte civilă și a înaintat acțiunea civilă, aceasta este soluționată de instanță în ordinea prevăzută de art. 225 Cod de procedură penală.

În temeiul art. 1423 alin.(1) Cod civil coroborat cu art. 219 alin. (4) Cod de procedură penală, mărimea compensației pentru prejudiciul moral se determină în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate părții vătămate, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea persoanei vătămate.

Prejudiciul moral se compensează de instanțe doar prin echivalent bănesc, partea urmând a fi despăgubită proporțional suferințelor suportate. Totodată, este important de a specifica că, instanțele judecătorești, la determinarea mărimumi compensației pentru prejudiciul moral, trebuie neapărat să ia în considerație atât aprecierea subiectivă privind gravitatea cauzării suferințelor psihice sau fizice, cât și datele obiective care certifică acest fapt, precum și alte circumstanțe subsidiare, precum sunt situația materială și familială a persoanei care poartă răspunderea pentru cauzarea prejudiciului moral.

Tot aici, Colegiul penal menționează că despăgubirile pentru daunele morale suportate se disting de cele pentru daunele materiale prin faptul că acestea nu se probează, ci se stabilesc de instanța de judecată prin evaluare.

În acest scop, pentru ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, în cazul infracțiunilor contra persoanei, este necesar să fie luate în considerare suferințele fizice și morale care au fost cauzate prin fapta săvârșită de inculpat, precum și de toate consecințele acesteia, așa cum rezultă din actele medicale sau alte probe administrate în cauză.

În acțiunea civilă, partea vătămată a menționat expres că, comportamentul agresiv al inculpatului i-a cauzat suferințe psihice, exprimate prin simțul de inferioritate, față de inculpat ca agresor, mai mult că după producerea incidentului Chilinciuc Andrei nu i-a acordat nici un ajutor, nu i-a achitat medicamentele și nici serviciile medicale pentru tratamentul efectuat. (f.d. 86)

În esență, toate acestea conturează că instanța de apel, la judecarea cauzei, nu a admis pretinsa eroare de drept prevăzută de pct. 6) din alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, în partea soluționării acțiunii civile, ci corect și echitabil a stabilit echivalentul bănesc al suferințelor morale suportate de partea vătămată în urma acțiunilor infracționale realizate de inculpat.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că pretențiile părții vătămate față de inculpat, sunt întemeiate, iar instanța de apel corect a dispus încasarea din contul inculpatului în beneficiul părții vătămate a sumei de 15000 lei, drept recompensă pentru prejudiciul moral cauzat.

Reieșind din cele consemnate mai sus, se conchide că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, hotărîrea contestată fiind bazată pe motive clare și legale pe care se întemeiază soluția în latura civilă, iar din aceste considerente Colegiul penal constată că recursul ordinar urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

9. Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Chilinciuc Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 18 ianuarie 2017, în cauza penală în privința lui *Chilinciuc Andrei XXXXXX*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 29 iunie 2017.

Președinte

Ursache Petru

Judecători

Timofti Vladimir

Toma Nadejda